

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Mivḥar ha-peninim

Ibn-Gabirol, Shelomoh Ben-Yehudah

הדוהי-ןב המלש, לוריבג ןבא

Be-Ṭshernoṽits, 615 = 1854

הלאשה תולז רעש

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12379](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12379)

שער זלות השאלה

למי שתרצה תהיה נקל בעיניו . ואמר כשימעט חן האדם אין בניו רוצים את דעתו . ומשיבין על דבריו ועל מצותו :

שער זלות השאלה

אמר החכם אל תחשוב מה תמצא ידך ותגיע אליו כשתחלל מעלתך . ותכלה זוהר פניך . כי מה שחסרת גדול ממה שהועלת . ואמר טעמתי מרירות כל הדברים . ולא מצאתי מר כמעם השאלה . ואמר החכם מה הפצע שאין לו רפואה אמר כשיצטרך הנדיב אל הבילי וימנע ממנו . ואמר החכם חסרון הצורך טוב משאלתו ממי שאין ראוי לשאול ממנו והרעה גדולה כשלא יפיק רצונו . ואמר כי אדם בא אל חכם ואמר לו התפלל עלי אל אלהיך שלא יצריכני לבני אדם . אמר אי אפשר שלא תצטרך לבני אדם אבל האלהים אל יצריכך אל הנכלים מבני אדם : ואמר שהיה חכם מתפלל אל תצריכני אל הרעים ואם תצריכני לאחר מברואיך יהיה אל הטוב שבהם : והנפש הנריבה שבהם : ואל הלשון המתוקה שבהם : ואל

מי

פירוש

שער זלות השאלה

מה שאדם מולול בכבודו לשאול מבן אדם זולתו : אל תחשוב . לדבר גדול ומשוב מה שחמלא ידך ותגיע לו כשתחלל מעלתך . מחזק שאתה מבייש פניך לבקש מוס דבר מבני אדם : כי מה שחסרת . במה שתמנע מלשאול : גדול ממה שהועלת . על ידי שאלתך : חסרון הצורך . אף שהוא רע שאין בידו מלשאול די הצורך משל מקום הוא יותר טוב ממי שאין ראוי לשאול ממנו : כשלא יפיק רצונו . שלא ימלא שאלתו : אי אפשר שלא וכו' . כי מי הוא זה שלא יתגלגלו דבריו רשלת יצטרך לשאול מוס דבר מחברו : שלא

יזכור

י

אמר .
ג אשר
זמגביר
ו יותר
וואמר
יצותך
ת ממנו
לו אם
מעט
ריו :
שאינו
עינו .
הקבר
מר מה
מר תן
תהיה
צטרך
נוס מה
ח חמיד
תיד :
ייצות
דאבא
כל זמן
דורשין
מנסיגו
:

שער זלות השאלה

מי שלא יזכור לי טובתו : ואמר החכם לבנו התפלל
אל ה' אלהיך שלא ישים מרפך על ידי הרעים
מבריותיו כי זה מרע המזל : ואמר מי ששואל יותר
מצרכו וערכו כדי הוא שימנעו ממנו . ואמר הכילות
גריעות והמהירות הפסד : והחריצות טעות ואמר מי
שהאריך לו מועדו ומנע ממך טובתו בצורות המצוירות
תמצא כמוהו . ואמר כשתשאל מן הכילי שאלה. ימנע
ממך וישנאך . ואמר מי ששואל שאלה מכילי הוא
יותר פחות ממנו : ואמר אכסנאי הכילי לא יפחד מן
הקבסא ולא יצטרך אל מרקחה ואמר מי שמתארח אצל
הכילי תתענה בהמתו ואיננו צריך להפנות . ושאל מלך
אחד את שריו מה הרע שבדברים . אמרו לו הרש .
אמר להם הכילות שאינו סר מבעליו עד שיורישנו
הקלון . ואמר המבקש מן הכילי כמבקש לצנוד הגים
כמדברי והיה אחד מן הנדיבים אמר לחביריו כשתצטרכו
לי בדבר אל תבקשו ממני פנים בפנים כי אינני רוצה
שאראה בכס זלות השאלה . אמר כתבו אלי שאלתכם

באגרת

פירוש

יזכור לי טובתו . לומר כך וכך עשיתי חסד עמך : כדי הוא ראוי הוא :
גריעות . מדה גרועה עד מאוד ומגרע ממנו לבנות בני אדם אם יתגלגל
הדבר שילטרך למס : והחריצות . שמחשב להיות זריו נשכר חמיד וזה
יביא לו לדי מכאול והפסד : מועדו . הזמן למלאות שאלתך : בצורות
המצוירות . שאין בהם חיות ומנועה חמלה כמוהו והוא כמוהו : וישנאך .
אף ישנאך : אכסנאי הכילי . אורח המתאכסן אלל הכילי : הקבסא . האער
מרוצ אכילה : מרקחה . רפואה לשלל בני מעין מרוצ אכילה . או
מרקחת למתק רבוי המאכל : היא רווחה לבסומי . תתענה בהמתו . שבה
עמו בדרך שלא יתן לה הכילי כלום אף שהיה דרכם של האכסנאים ליתן
מאכל לבהמות האורח : להפנות . בלילה לעשות לרכו : עד שיורישנו

קלון

שער זלות השאדה לח

באגרת ואמר לא לקח המחלל הדר פניו בשאלתו תמורה
ואם הגיע להעשיר : ואמר כשתשאל שאל מאנשי
הנדיבות והחסד . ואמר אל תשאל מן הכילי כי איננו
שמה בשאלתך :

שער הקנאה

אמר ההכס מפחיתות הנפש
שתקנא באוהב נח על טובתו .
ואמר הקנאה לבני אדם כחולי לגוף . והיא מביאה
השחפת : ואמר ההכס לבנו בני השמר מן הקנאה כי
היא נכרת כך ולא תהיה נכרת בשנאך : ואמר לא
ראיתי חומס נפשו כמקנא אכל מתמיד . ונפשו דואבת .
ישכלו חסר . ולבו הומה : ואמר כל אדם אוכל לרצון
חוץ מן המקנא על הטובה שאינו מרוצה אלא בסורה .
והיה המקנא אשם בעבור שהוא שונא מה שהכירא
חפץ . ומתקצף מיתרון רוע לבב על אשר נתן לזולתו
ומנע ממנו . ואמר כל שנאה יש תקוה לרפואתה חוץ
מישנאה ממי שישנאך מקנאה : ואמר המקנא ימיו מועטים
מפני שדואג למה שלא יזיקהו ולא יועילהו וימות ביגין
ואמר אדם לחבירו אני אוהב אותך . אמר לו ולמה לא
תאהבני ואין אתה מאנשי אמונתי ולא מקרובי ומשכני

ופרנסתי

פירוש

קלון . שיבא לו עיי"כ קלון וכו' : הדר פניו בשאלתו תמורה . שיהיה
טוב מה ששאל כנגד הדר פניו שחילל בשאלתו ואף אם הגיע להעשיר :
שער הקנאה מפחיתות הנפש . כדבר שפחות וגרוע שבנפש הוא
שתקנא באוהב שהוא נח על טובתו : השחפת . חולי
נפוח . כל"א גשוילכס ומראית פניו זעופה : נכרת כך . על יד רוע
פניך . ואינו נכרת בשנאך . שאתם מקנא אחרוני הוא שמח וטוב לב : מתמיד
בדאגה ונפשו דואבת : שאינו מרוצה . כמה שיהיה לו כמו כן רק בסורה
הטובה מחבירו שהכירא חפץ לתת לזולתו : אמונתי . מאנשי בריתי .

ולא

התפלל
הרעים
יותר
זכילות
מר מי
צוירות
ימנע
הוא
חד מן
אצל
מלך
דש
רישנו
דגים
גזרכו
רוצה
לתכם
וי הוא
יסגלגל
מיד וזה
בצורות
שנאך
השער
או
שבאה
יס ליתן
ורישנו